

Младен Вуковић*, мср

Апстракт: Имовинска кривична дјела са елементима принуде су сложена кривична дјела која су предвиђена Кривичним законом Републике Српске, а ријеч је о кривичним дјелима разбојништва, разбојничке крађе, изнуде и уцјене. Наведена кривична дјела као традиционални облици насилних имовинских деликата побуђују пажњу стручне и опште јавности (грађана), како због значаја заштићеног добра (објекта заштите), учесталости и обиља појавних облика испољавања у свакодневном животу, тако и због обима и интензитета проузрокованих посљедица, односно начина и средстава њихових извршења. У раду ће се презентовати, анализирати и проблематизовати имовинска кривична дјела са елементима принуде предвиђена у Кривичном закону Републике Српске, као и односи између ових кривичних дјела.

Кључне ријечи: разбојништво, разбојничка крађа, изнуда, уцјена, принуда.

УВОДНА РАЗМАТРАЊА

Сва савремена кривична законодавства, данас, у структури кривичних дјела, систематизованих у посебном дјелу кривичних закона (или законика), познају више кривичних дјела која су управљена против имовине, а која у својој радњи извршења имају елемент принуде. Тако наше кривично право предвиђа више облика и видова испољавања кривичних дјела разбојништва, разбојничке крађе, изнуде и уцјене за која су прописане различите врсте казни, а која представљају дјела систематизована у одређеним групама кривичних дјела, сходно групном заштитном објекту. Друштвена опасност оваквих кривичних дјела извршених у основном и у квалификованим облицима је садржана у томе што се њима напада, с једне стране, имовина другог физичког и правног лица, чиме се наноси имовинска штета, а с друге стране,

* Младен Вуковић, мр - докторанд на Правном факултету Универзитета Нови Сад, Висока школа унутрашњих послова, Универзитет у Бањој Луци; email: mladen_vukovic1983@yahoo.com

повређује се слобода човјека у погледу располагања својом имовином, односно тјелесни (физички) интегритет, па и живот нападнутог лица - као највеће добро у друштву у цјелини и сваког појединца посебно. Ипак, њихова друштвена опасност није одређена једино тиме. Поједини феноменолошки облици испољених разбојништава, разбојничких крађа и изнуда, посебно у посљедње вријеме, карактерише масовно насиље и непотребне људске жртве, које због својих посебних карактеристика (број, средство, начин, мјесто извршења) умногоме утичу на висок степен друштвене опасности ових кривичних дјела. Сходно наведеном, у овом раду ћемо презентовати имовинска кривична дјела са елементима принуде, односно, кривична дјела разбојништва, разбојничке крађе, изнуде и уцјене, као и сличности и различитости између ових кривичних дјела.

КРИВИЧНО ДЈЕЛО РАЗБОЈНИШТВО

Разбојништво је једно од основних, најтежих и најзначајнијих кривичних дјела против имовине, и то од најстаријих времена, па до данас. Исто тако, разбојништво заузима истакнуто мјесто у структури имовинских кривичних дјела у свим савременим кривичним законодавствима (Kraus, 1957: 562). Оно, дакле, представља старо кривично дјело, које је иманентно људској заједници од најстаријих времена, настало још приликом преласка са натуралне на робно-новчану привреду (Reskušić Jaramaz, 2007: 313). Настало паралелно са појавом својине на предметима, ово кривично дјело је тако постало и вјерни пратилац историјског развоја људске цивилизације све до данашњих дана (Ђурмовић, 1996: 415). За кривична дјела разбојништва, кривично гоњење се предузима по службеној дужности од стране надлежног тужиоца. Окружни суд је надлежан за пресуђење ових кривичних дјела, односно за утврђивање кривице њихових учинилаца и то у редовном поступку (Kern, 1991: 428). Разбојништво је, поред разбојничке крађе, право сложено кривично дјело које се према својој правној природи одређује истовремено и као имовинско, али и као насилничко кривично дјело (Ђурђић и Јовашевић, 2006: 280). Ради се, заправо, о кривичном дјелу које има двојако одређену правну природу која га и сврстава у двије напријед наведене врсте класичног, општег или конвенционалног криминалитета (или у права, природна или атавистичка кривична дјела, према типологијима позитивне школе кривичног права). Према врсти објекта заштите – а то је имовина, имовинска права и интереси другог лица, кривично дјело разбојништва се може систематизовати у имовинска кривична дјела (или имовински криминалитет). Објект

заштите код кривичног дјела разбојништва јесте имовина или пак право на имовину као једно од основних, природних, универзалних људских права (Чубински, 1934: 547). Имовина представља скуп, збир имовинских права и интереса. Овим се кривичним дјелом штити имовина која се, заправо, састоји од ствари (предмета) и имовинских права, и интереса везаних за ствари. Имовина подразумијева својину неког лица, односно присвајање ствари и вриједности у којима и преко којих се оне изражавају. Имовина се, пак, може јавити у облику покретне или непокретне ствари, односно других имовинских права и интереса који се по правилу могу вриједносно изразити (Kraus, 1957: 568). Објект напада код кривичног дјела разбојништва је туђа покретна ствар. Заправо, објектом напада сматра се предмет на који је управљена радња извршења кривичног дјела како би се повриједила или угрозила заштићена вриједност, добро или интерес.

Радња извршења разбојништва као сложеног кривичног дјела се састоји од два дијела:

- a) принуде која се примјењује да би се савладао отпор власника или држаоца ствари и тако одузела туђа покретна ствар у намјери да учинилац за себе или другог прибави противправну имовинску корист (Dujmović i Todorović, 2000: 893), и
- b) крађе као основног имовинског дјела које преставља основни елемент разбојништва и која се састоји од одузимања туђе покретне ствари од другог лица у намјери да се њеним присвајањем себи или другом прибави противправна имовинска корист (Миљковић, 1912: 409).

Посљедица дјела кривичног дјела разбојништва се јавља у виду повреде. Та посљедица повреде јесте, заправо, проузроковање имовинске штете за друго лице (Ђорђевић, 2009: 185). У погледу кривице, за постојање кривичног дјела разбојништва је потребан директан умишљај. Као облик свјесне и вољне управљености учиниоца на проузроковање посљедице на имовини другог лица уз употребу силе или квалификоване пријетње, овај умишљај учиниоца карактерише одређена намјера – намјера прибављања противправне имовинске користи.

КРИВИЧНО ДЈЕЛО РАЗБОЈНИЧКА КРАЂА

Разбојничка крађа је, као и разбојништво, право сложено кривично дјело. Ово дјело према својој правној природи и конструкцији правна теорија истовремено систематизује и у имовинско, али и у насилничко кривично дјело (Стојановић и Перић, 1996: 268). Дјело разбојничке крађе

постоји кадучинилац затечен на дјелу крађе, у намјери да задржи украдену ствар, употреби силу против неког лица или пријетњу да ће непосредно напасти његов живот или тијело (Brkić, 2002: 97). Ради се, заправо, о кривичном дјелу против имовине које је по природи, карактеристикама и обележјима најсличније кривичном дјелу разбојништва (Јовашевић, 2002: 244). И разбојничка крађа је право сложено кривично дјело (као облик привидног реалног стицаја) које чине два кривична дјела: а) крађа (дјело против имовине) и б) принуда (дјело против слобода и права човјека и грађанина), која су законом нужно повезана и за које закон предвиђа строжу казну од казни за појединачна дјела. И овде се предузима радња извршења према туђој покретној ствари. При томе је без значаја сама вриједност одузете ствари. Крађа код кривичног дјела разбојничке крађе временски претходи принуди која се и примјењује касније, заправо, у вријеме и на мјесту када је учинилац затечен у крађи, да би се задржала претходно украдена ствар (Ђорђевић, 1970: 141). Тако разбојничка крађа може бити извршена како на мјесту гдје је ствар украдена, тако и изван тога мјеста, ако се извршилац крађе налази у бјекству са украденом ствари. Радња извршења код разбојничке крађе се састоји у употреби силе или пријетње да ће се непосредно напасти живот или тијело неког лица. Пријетња, даље, мора да буде озбиљна, стварна, могућа и неотклоњива - да би била правно релевантна у смислу овог кривичног дјела. Напад или пријетња нападом могу бити примјењени не само према власнику или држаоцу ствари, већ и према лицу које је случајно наишло на лице мјеста.

СЛИЧНОСТИ И РАЗЛИКЕ ИЗМЕЂУ РАЗБОЈНИШТВА И РАЗБОЈНИЧКЕ КРАЂЕ

Сила и квалификована пријетња код кривичног дјела разбојничке крађе треба да се примењују у намјери учиниоца да на тај начин задржи претходно украдену ствар (Јовашевић, 2003: 306). Управо се у овим карактеристикама разбојничке крађе и налазе најзначајније разлике између овог и кривичног дјела разбојништва. Те се разлике огледају у сљедећем:

- у времену и мјесту предузимања силе или квалификоване пријетње и
- у циљу предузимања силе и квалификоване пријетње.

Код кривичног дјела разбојништва, наиме, сила и квалификована пријетња, као два облика испољавања принуде, јављају се прије предузимања радње одузимања туђе покретне ствари. Принуда овдје, пак, представља средство да уопште и дође до крађе туђе покретне

ствари. Она се зато увијек примјењује у вријеме и на мјесту вршења крађе у виду одузимања туђе покретне ствари. Код разбојничке крађе је тренутак примјене принуде другачије одређен. Ту се принуда примјењује послје извршене крађе, дакле, када је дјело крађе свршено (окончано), најчешће на мјесту крађе, али је могуће и да се принуда примјењује и даље од тог мјеста (у случају када се учиниоцу крађе онемогућава да однесе претходно одузету ствар). И друго, принуда се код разбојништва примјењује у циљу (намјери) одузимања туђе покретне ствари на којој је учинилац управо успоставио своје притежање, своју државину, прекидајући државину неког ранијег држаоца или власника над том ствари. Насупрот томе, код разбојничке крађе, принуда се примјењује у намјери да учинилац на овај начин задржи већ украдену ствар, ствар на којој је учинилац дјела претходно прекинуо притежање другог лица и успоставио своје властито притежање (Стојановић и Перић, 1996: 259).

У случају да се принуда примењује прије или за вријеме вршења крађе, онда није ријеч о овом кривичном дјелу, већ постоји разбојништво. У томе се и огледа разлика између кривичних дјела разбојништва и разбојничке крађе, односно, од времена предузимања принуде. Покретна ствар треба да је туђа (што значи да је у власништву неког другог физичког или правног лица) и у моменту одузимања мора се налазити у притижењу, детенцији, у физичкој, фактичкој власти неког другог лица од кога се управо и одузима. Извршилац дјела је затечен онда када се налази на мјесту извршења, али и док односи украдену ствар. Разбојничка крађа може, стога, бити извршена како на мјесту где је ствар украдена, тако и изван тог мјеста, ако се извршилац крађе налази у бјекству са украденим стварима. Сила или пријетња која се употребљава да би се украдена ствар задржала може бити управљена не само према лицу које спречава извршиоца крађе да задржи украдену ствар, већ и према лицу за кога извршилац крађе претпоставља да би га у томе могло спријечити.

КРИВИЧНО ДЈЕЛО ИЗНУДА

Изнуда се, у свом основном облику, састоји из принуђивања другог лица силом или озбиљном пријетњом да нешто учини или не учини на штету своје или туђе имовине, а у намјери да се тиме себи или другоме прибави противправна имовинска корист (Атанацковић, 1966: 415). Такође, дјело обухвата и утјеривање дуга, уколико се то ради принуђивањем (Ђурђић и Јовашевић, 2006: 131). Кривично дјело изнуде је по својим конструктивним елементима слично кривичном дјелу уцјене, јер и једно и друго садрже елемент силе и пријетње, те намјеру стицања противправне имовинске користи, али се код кривичног дјела уцјене

пријетња односи на углед и част пасивног субјекта, што код изнуде није случај. Такође, у погледу радње извршења, кривично дјело изнуде има сличности са кривичним дјелом разбојништва, а у погледу посљедице - са кривичним дјелом преваре (Стојановић и Перић, 1996: 280). Битно је нагласити да сила и пријетња као супстрати дјела могу да буду управљени према пасивном субјекту, али и према неком другом лицу, ако то може утицати на пасивног субјекта да предузме штетна располагања, али за разлику од других кривичних дјела, сила може бити управљена и према стварима (Бабић и Марковић, 2007: 201). За постојање дјела у довршеној форми није потребно да је наведена радња и реализована, довољно је да пасивни субјект преузео штетна располагања у односу на своју или туђу имовину. Покушај постоји онда када је примјењена принуда (сила или пријетња) у циљу да се пасивни субјект принуди да нешто учини или не учини на штету своје или туђе имовине, а уз постојање намјере прибављања противправне имовинске користи. Сам покушај кривичног дјела изнуде је кажњив. Објект заштите код кривичног дјела изнуде јесте имовина или пак право на имовину као једно од основних, природних, универзалних људских права (Чубински, 1934: 547), али је изнуда истовремено управљена и против слободе одлучивања и обухвата сва обиљежја кривичног дјела принуде (Бабић и Марковић, 2007: 200). Имовина представља скуп, збир имовинских права и интереса и може се јавити у облику покретне или непокретне ствари, односно других имовинских права и интереса који се по правилу могу вриједносно изразити у новцу (Kraus, 1957: 562), док је слобода одлучивања добро које код кривичног дјела изнуде супсидијарног (помоћног) карактера (Бабић и Марковић, 2007: 201). Објект напада код кривичног дјела изнуде је покретна и непокретна имовина оштећеног правног и физичког лица, као и слобода одлучивања човјека у располагању имовином (Чубински, 1934: 549). Заштитни објекат кривичног дјела изнуда је имовина у цјелини, што подразумијева ствари, имовинска права и интересе, који морају бити неког другог титулара, а не учиниоца (Стојановић и Делић, 2013: 161). У том смислу, ствар мора бити у притежању другог лица, док имовински интерес, као и имовинско право морају припадати другом лицу - а не учиниоцу (Чубински, 1934: 548). Радња извршења изнуде као кривичног дјела се састоји у принуђивању (Лазаревић, 1993: 255) пасивног субјекта да нешто учини или не учини на штету своје или туђе имовине (Стојановић, 2009: 528). Принуда се састоји у употреби силе (силу треба схватити као и код других кривичних дјела код којих се појављује као средство извршења), или пријетње за чије је постојање довољно да су испуњени услови за појам пријетње у кривичноправном смислу, не тражи се квалификована пријетња (Стојановић, 2009: 529). Принуда код овог дјела је управљена на принуђивање другог на штетно располагање у односу на своју или туђу имовину. Она се може састојати

у продаји ствари учиниоцу по неповољној цијени, давању новца на зајам, одустајању од тужбе, за наплату дуга. Није потребан идентитет између пасивног субјекта и оштећеног, јер се штетно располагање може односити и на имовину трећег лица (Бабић и Марковић, 2007: 202).

КРИВИЧНО ДЈЕЛО УЦЈЕНА

За правну теорији и судску праксу је од посебног значаја да се изврши прецизно разграничење кривичног дјела изнуде и уцјене у ситуацијама у којима се обиљежја ових дјела подударују у већој или мањој мјери са околностима, начином и средством извршења дјела, те намјером учиниоца, као и са другим субјективним елементима који постоје на страни учиниоца у вријеме предузимања радње извршења дјела. То су различите конкретне ситуације које у свом појавном испољавању представљају имовински криминалитет. Уцјена представља посебан облик изнуде (Стојановић, 2009: 530). У оним страним законодавствима у којима није предвиђена као кривично дјело, она се подводи под законски опис кривичног дјела изнуде. За тај облик изнуде одавно се у нашој и страниј литератури користи израз шантажа (Стојановић, 2009: 532). Кривично дјело се састоји у употреби пријетње усмјерене према неком лицу - да ће се против њега или њему блиског лица открити нешто што може да шкоди њиховој части или угледу, и тиме га се настоји принудити да нешто учини или не учини на штету своје или туђе имовине, а у намјери прибављања противправне имовинске користи. Са овако одређеним елементима, уцјена се јавља као специфичан облик кривичног дјела изнуде. Разлика је у томе што се код уцјене не примјењује сила, већ специфичан вид пријетње која је управљена на тачно одређено зло, жртви се пријети да ће се против ње или њој блиског лица открити нешто што може шкодити њиховој части и угледу (Бабић и Марковић, 2007: 201). Пријетња се може састојати из истинитих и неистинитих чињеница. За постојање дјела уцјене значајно је да ли пријетња као таква може да нанесе штету части и угледу другог лица и да ли је она (објективно посматрано) подобна да принуди пасивног субјекта на штетно чињење или нечињење. Зато ће ово дјело постојати и ако се пријети исконструисаном неистином коју не би било лако оспорити. Оно чиме се пријети мора да буде конкретизовано, јер ово дјело неће постојати ако се уопштено пријети да ће се изнијети нешто негативно за другога.

Ово кривично дјело, у његовом основном облику, чини неко с циљем да себи или другом прибави противправну имовинску корист, тако што запрјети другом да ће против њега или њему блиског лица открити

нешто што би њиховој части или угледу шкодило и тиме га принуди да нешто учини или не учини на штету своје или туђе имовине. Учиниоца овог кривичног дјела може бити свака особа. Уцјена је, у ствари, посебан облик изнуде, а имовински карактер дјелу дају они исти разлози као и код изнуде, а то су - поступање пасивног субјекта на штету своје или туђе имовине, као и циљ учиниоца да извршавањем дјела себи или другом прибави протуправну имовинску корист.

Радња извршења овог кривичног дјела састоји се из присиљавања другог на неку дјелатност која је штетна за његову или туђу имовину. Садржај принуде и овдје је истовјетан као и код кривичног дјела изнуде. Пријетња да ће се против пасивног субјекта или њему блиске особе открити нешто што би шкодило њиховој части или угледу јесте средство којим се друга особа присиљава на неко чињење или нечињење. Циљ предузимања радње је кориштење пријетње да се пасивни субјект доведе у позицију да против своје воље предузима радње штетне за његову или туђу имовину. Између уцјењивачке радње, тј. радње принуђивања, и радњи пасивног субјекта мора постојати узрочно-последична веза (Грубач, 2004: 326). Пријетња да ће се против пасивног субјекта или њему блиске особе открити нешто што би шкодило њиховој части или угледу мора по својој природи и квалитету бити таква да је подобна да код другог изазове или учврсти одлуку за предузимање радњи које су штетне за пасивног субјекта или за имовину треће особе (Томић, 2007: 260). За постојање дјела није битно да ли је садржај пријетње истинит или неистинит. Пријетња као вид психичке принуде може бити учињена на разне начине: писмено, усмено, путем телефона и слично. За кривичну одговорност потребан је умишљај и потребна је намјера за прибављањем противправне имовинске користи. За постојање дјела није неопходно да је учинилац и прибавио противправну имовинску корист, јер је дјело довршено када је принуђено лице учинило или пропустило да нешто учини на штету своје или туђе имовине. Покушај постоји чим је упућена пријетња.

СЛИЧНОСТИ И РАЗЛИКЕ ИЗМЕЂУ ИЗНУДЕ И УЦЈЕНЕ

Основна разлика између кривичног дјела изнуде и уцјене се састоји из тога што се код изнуде принуђивање врши уз употребу силе или озбиљне пријетње, док је код уцјене у питању само пријетња, и то одређена пријетња – да ће се против лица коме се пријети или њему блиског лица открити нешто што може шкодити њиховој части и угледу (Војводић, Томовић, 2014: 14). Оба кривична дјела су према групном заштитном објекту сврстана у имовинска кривична дјела, по претежности

обележја које се састоји из наношења имовинске штете, иако кривично дјело уцјене има и обележја кривичних дјела против части и угледа (Чејовић и Кулић, 2011: 477). У енглеској и француској литератури, при разграничавању кривичног дјела изнуде и уцјене, полази се од тога да је изнуда терор над личношћу, пријетња уперена ка повреди физичког интегритета, док је уцјена терор над карактером, односно пријетња којом се повређује духовни интегритет (Пановић-Ђурић, 1991: 112). Ни степен конкретизације зла којим се пријети није исти код ова два кривична дјела. Док код уцјене учинилац не може уопштено пријетити да ће се открити нешто што може шкодити части или угледу, већ мора бити уцјењивачки прецизан, код изнуде степен прецизирања може бити мањи. Такође, пријетња код кривичног дјела изнуде може се односити на свако добро, док се код кривичног дјела уцјене односи на част и углед пасивног субјекта.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

У структури савременог криминалитета уопште, па тако и у нашој земљи, по свом значају, обиму и проузрокованим посљедицама, те испољеној опасности њихових учинилаца, посебно мјесто заузимају имовинска кривична дјела са елементима принуде са свим својим карактеристикама. На овом мјесту су аргументовано изнесена теоријска схватања имовинских кривична дјела са елементима принуде, а ради се о кривичним дјелима разбојништва, разбојничке крађе, изнуде и уцјене, са свим специфичностима и односима између ових кривичних дјела. Ова кривична дјела као кривична дјела усмјерена против имовине представљају, као што смо видјели у претходним излагањима, различите облике и видове повређивања или угрожавања имовине, с једне стране, односно, с друге стране, слободе одлучивања човјека у располагању имовином, а с треће стране – специфична кривична дјела против части и угледа. Стога је интерес сваке земље, па тако и наше, да сузбије оваква недопуштена, противправна понашања појединаца и група, којима се повређује или угрожава имовина, слобода одлучивања човјека у располагању имовином и част и углед. Ради се, заправо, о нужности да се свим расположивим средствима, мјерама и радњама допринесе сузбијању овакве врсте кривичних дјела. Сходно свему наведеном, може се закључити да имовинска кривична дјела са елементима принуде заузимају веома високо мјесто у структурама обичног –имовинског, али и професионалног – организованог криминалитета, те мора да постоји стални интерес, али и нужност за сузбијањем и праћењем оваквих недопуштених и противправних понашања појединаца и група.

ЛИТЕРАТУРА

- Атанацковић, Д. (1979). *Кривично право - посебни део*. Београд.
- Бабић, М., Марковић, И. (2007). *Кривично право-Посебни дио*. Бања Лука.
- Вркић, В. (2002). *Kaznena djela razbojništva i razbojničke krađe*. Zagreb.
- Војводић-Томовић, Д. (2014). *Откривање и доказивање кривичног дела уцене на подручју ПУ Нови Сад*. Нови Сад.
- Грубач, М. (2004). *Кривично процесно право-Посебни део*. Београд.
- Дујмовић, З. (1996). *Imovinski kriminalitet u Republici Hrvatskoj*. Zagreb.
- Дујмовић, З.; Тодоровић, Лј. (2000). *Обилежја присиле при извршењу разбојништва и поступање полиције*. Zagreb.
- Ђурђић, В.; Јовашевић, Д. (2006). *Кривично право-Посебни део*. Београд.
- Ђорђевић, Ђ. (2009). *Кривично право-Посебни део*. Београд.
- Ђорђевић, М. (1970). *Разбојничка крађа ствари мале вредности*. Београд.
- Јовашевић, Д. (2002). *Кривична дела разбојништва и разбојничке крађе у теорији, пракси и упоредном праву*. Београд.
- Kern, J. (1991). *Javnotužilačka politika kaznenog progona za imovinske delikte u Hrvatskoj*. Zagreb.
- Kraus, V. (1957). *Krivična djela protiv društvene i privatne imovine*. Zagreb.
- Лазаревић, Љ. (1993). *Кривично право-Посебни део*. Београд,
- Миљковић, М. (1912). *Појам крађе de lege ferenda*. Београд.
- Пановић-Ђурић, С. (1991). *Кривично дело уцене*. Београд.
- Reskušić-Jaramaz, I. (2007). *Krađa u rimskom pravu*. Zagreb.
- Стојановић, З. (2009). *Коментар Кривичног Законика*. Београд.
- Стојановић, З.; Перић, О. (1996). *Коментар Кривичног закона Републике Србије и Кривични закон Републике Црне Горе са објашњењима*. Београд.
- Стојановић, З., Делић Н. (2013). *Кривично право- Посебни дио*. Београд.
- Томић, З. (2007). *Кривично право-Посебни дио*. Сарајево.
- Чубински, М. (1934). *Научни и практични коментар Кривичног законика Краљевине Југославије*. Београд.
- Чејовић, Б., Кулић, М. (2011). *Кривично право*. Београд.

PROPERTY CRIMES WITH ELEMENTS OF REPRESSION

Mladen Vuković, MA *

Abstract: Property crimes with elements of coercion are complex crimes that are provided by the Criminal Code of the Republic of Serbian and these

* Mladen Vukovic, MA - PhD student at the Faculty of Law, University of Novi Sad, Police College, University of Banja Luka; e-mail: mladen_vukovic1983@yahoo.com

Имовинска кривична дјела са елементима принуде

are crimes of robbery, robbery, extortion and blackmail. The above offenses as traditional forms of violent property crime triggers the expert and general public (citizens), because of the character of the protected object (object protection), the frequency and abundance of forms of manifestation in daily life, and because of the scale and intensity of the result and the way and the means of its execution. The paper will be presented, analizitati and problematize property crimes with elements of coercion provided for in the Criminal Code of the Republic of Serbian, as well as the relations between these crimes.

Keywords: robbery, aggravated theft, extortion, blackmail, coercion